

ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย

พ.ศ. 2566 – 2567

พร้อมแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร

เขียนโดย.....พันโท ดร.วีรยุทธ ศรีจันทร์หา

อาจารย์พิเศษสาขาวิชาการบัญชี

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

yu.wee@hotmail.com

ผู้เขียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของกฎหมายกำหนดการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และหลักเกณฑ์ของการหักภาษี ณ ที่จ่าย จึงนำหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พร้อมแนวทางปฏิบัติของกรมสรรพากร พ.ศ. 2566 – 2567 ที่มีเนื้อหาเพิ่มเติม ตัวอย่างการคำนวณภาษี หัก ณ ที่จ่าย เงินได้ประเภทที่ 1 การขายอสังหาริมทรัพย์ กรณีผู้จ่ายเป็นเอกชน หรือ

ส่วนราชการและองค์การรัฐบาลจ่ายเงินได้ประเภทต่าง ๆ การให้บริการ e-Service เมื่อหักนำส่งตามมาตรา 70 แล้วจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างไร กฎหมายที่เกี่ยวกับการลดอัตราภาษีหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งมีความทันสมัยและแก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย หนังสือเล่มนี้มีทั้งหมด 4 บทที่มีเนื้อหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ผู้อ่านทราบถึงการหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้พึงประเมิน ทั้ง 8 ประเภทที่ผู้เสียภาษีเงินได้ต้องทราบ พร้อมทั้งหน้าที่ สถานที่ และแบบแสดงรายการที่ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ต้องปฏิบัติที่มีการอธิบายให้มีความเข้าใจได้อย่างง่ายดาย อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษี ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่มเกี่ยวกับ e-Service ที่ต้องรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ที่มีความเข้าใจง่ายและให้ผู้อ่านทราบหน้าที่ในการยื่นภาษีเงินได้อีกด้วย ผู้เขียนจึงนำเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จากหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ที่ผู้อ่านต้องควรรู้ไว้อย่างยิ่งในการถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ผู้เสียภาษีเงินได้ ควรทราบก่อนนั้น คือ กฎหมายกำหนดการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย นั้นมีด้วยกันสอง กรณีที่ 1 **ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายจะต้องมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา** และกรณีที่ 2 **ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งผู้ถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายจะต้องมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล** ส่วนการที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.36 หรือการต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะกรณีขายอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานที่ดิน ไม่ใช่เป็นเรื่องภาษี หัก ณ ที่จ่าย

กรณีที่ต้องพิจารณาว่าเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย หรือภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย มีความสำคัญดังนี้

1. การแสดงรายการในการนำส่ง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายและภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายมีความแตกต่างกัน ถ้าไม่นำส่งอาจจะต้องมีบทลงโทษ เว้นแต่ทำเรื่องอนุโลมต่อสำนักงานพื้นที่ๆ ไม่ต้องถูกลงโทษ
2. อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย บางกรณีต่างกัน
3. การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลจะแตกต่างกัน เพราะการยกเว้นภาษีเงินได้ส่วนใหญ่ใช้กับภาษีเงินได้บุคคล

หลักเกณฑ์ของการหักภาษี ณ ที่จ่าย

1. การหักภาษี ณ ที่จ่ายจะมีบุคคลสองฝ่าย
  - 1.1 ผู้จ่าย เป็นผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ต้องมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ หรือเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ก็ได้ แต่ถ้ามีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ไม่ครบถ้วนหรือไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีภาษีที่ถูกหักไม่ครบถ้วน
  - 1.2 ผู้รับเงิน เป็นผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย
2. ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ต้องเสียภาษีเงินได้ หากไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ก็ไม่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ มีสาเหตุอยู่ 2 กรณี
  - 2.1 กรณีเป็นบุคคลไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ เนื่องจากเป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ได้แก่ จ่ายเงินให้รัฐวิสาหกิจที่ยังไม่แปรรูปเป็นบริษัท เช่น การไฟฟ้า การประปา หรือจ่ายเงิน

ได้ให้สหกรณ์ หรือมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือเอกชน รวมทั้งโรงเรียนเอกชนในระบบ ไม่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย เนื่องจากไม่เป็น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามมาตรา 39 ประมวลรัษฎากร

2.2 กรณีได้รับการยกเว้น ซึ่งมีอยู่ 3 กรณี ได้แก่

2.2.1 ให้นำบุคคลซึ่งมีที่อยู่ในประเทศที่มีข้อตกลงตามอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันจะมี อนุสัญญาภาษีซ้อนอยู่ทั้งหมด 61 ฉบับที่ได้รับการยกเว้นเงินได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีเงินได้นิติบุคคล

2.2.2 ได้รับการยกเว้นเงินได้พึงประเมินโดยเฉพาะกรณีบุคคลธรรมดาได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลตาม มาตรา 42 และกฎกระทรวงฉบับที่ 126

2.2.3 กรณีกฎหมายยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่าย เช่น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือเอกชน จ่ายค่าจ้าง ทำของ บริการค่าขนส่งและรางวัลส่งเสริมมูลนิธหรือสมาคม แม้ยังไม่ได้รับประกาศเป็นองค์การสาธารณกุศล ไม่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย

ตัวอย่าง กรณีที่ต้องเสียภาษีหรือไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1) นาง ป. เป็นผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนนอกระบบ ทำสัญญาจ้างภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ ระดับมัธยมศึกษาให้ โรงเรียนรัฐบาล เข้าลักษณะเป็นประกอบกิจการของโรงเรียนเอกชน ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 42(17) ประกอบกับข้อ 2(1) ของกฎกระทรวงฉบับที่ 126 และยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81(1)(ข) ตามประมวล รัษฎากร ตามหนังสือที่ กค 0702/7241 ลงวันที่ 7 กันยายน 2554

2) บริษัทฯ ทำประกันภัยอุบัติเหตุกลุ่มให้กับพนักงาน หากเป็นการคุ้มครองเรื่องค่ารักษาพยาบาลจากอุบัติเหตุ ถ้า ผู้ประกันฯ ประกอบกิจการในราชอาณาจักร สำหรับประกันภัยกลุ่มที่มีกำหนดเวลาไม่เกินหนึ่งปีได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา ตามข้อ 2(77) กฎกระทรวงที่ 126 (พ.ศ. 2509) ตามหนังสือที่ กค 072/4944 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2554

3) ครูชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยมีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทย ค่าจ้างสอนได้รับในช่วงระยะเวลา 2 ปี ถือเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทย หากครูชาวต่างชาติดังกล่าวมีความ ประสงค์จะสอนต่อไปหลังครบ 2 ปี ถือว่ามีเจตนาอยู่เกิน 2 ปี ครูชาวต่างชาติจะต้องนำเงินได้ทั้งหมดจากการสอนใน 2 ปี แรก มาเสียภาษีเงินได้ ไม่ได้รับการยกเว้นตามหนังสือที่ กค 0702/5498 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2554

4) พนักงานได้รับสิทธิซื้อหุ้นของบริษัทฯ แต่ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด เป็นผลจากพนักงานเป็นลูกจ้างของบริษัทฯ ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัทแม่ เป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 พนักงานต้องนำมาคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามหนังสือที่ กค 0702/2023 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2554

5) นาย A เข้ามาสอนหนังสือในประเทศไทยไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรก โดยเดินทางออกจกประเทศไทยก่อนหรือเมื่อครบกำหนด 2 ปี นาย A จะได้รับการยกเว้นตามอนุสัญญาภาษีซ้อนเมื่อนาย A กลับเข้ามา สอนในประเทศไทย หากไม่ได้เป็นการต่อสัญญาหรือกระทำต่อเนื่องจากงานสอนเดิม นาย A จะได้สิทธิยกเว้นตาม อนุสัญญาภาษีซ้อน ตามหนังสือ กค 0702/4317 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2553

6) บริษัท ฯ ได้รับส่งเสริมการลงทุนประกอบกิจการพัฒนาซอฟต์แวร์ผู้จ่ายเงินค่าพัฒนาซอฟต์แวร์ไม่ต้องมีหน้าที่หัก ภาษี ณ ที่จ่าย ตามหนังสือที่ กค 0702/316 ลงวันที่ 11 มกราคม 2553

7) การขายหุ้นที่ได้มาโดยทางมรดก เป็นการขายสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดกได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 42(9) ผู้รับโอนจึงไม่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามหนังสือที่ กค 0702/2013 ลง วันที่ 16 มีนาคม 2552

8) เงินค่าประกันชีวิตของกรรมการที่บริษัทได้จ่ายแทนกรรมการของบริษัท ถือเป็นค่าจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิไม่ต้องห้ามตามมาตรา 65 ตี (3) และ (13) และแม้ผู้รับประกันตามกรมธรรม์คือบริษัท เงินค่าเบี้ยประกันที่บริษัทจ่ายแทนกรรมการต้องถือเป็นประโยชน์เพิ่มของกรรมการ เป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(1) ตามหนังสือที่ กค 0702/9366 ลง วันที่ 12 พฤศจิกายน 2552

9) ทำประกันชีวิตเพื่อประโยชน์ของบริษัทผู้กู้ โดยบริษัทผู้กู้เป็นผู้เอาประกันกับอีกทั้งผู้รับประกันคือธนาคารหรือบริษัทผู้กู้ กรรมการหรือครอบครัวมิได้เป็นผู้รับประกัน บริษัทผู้กู้เป็นรายจ่ายเพื่อกิจการของบริษัทผู้กู้และไม่ถือเป็นประโยชน์เพิ่มของกรรมการแต่อย่างใด ตามหนังสือ กค 0706/12365 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2550

10) ค่าที่ปรึกษาและคำแนะนำทางเทคนิคแก่บริษัทโดยเนื้อหาและขอบเขตแห่งสัญญาไม่มีการให้แผนผัง สูตร หรือกรรมวิธีลับใด ๆ หรือสิทธิในการใส่ชื่อสนเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม การพาณิชย์ หรือวิทยาศาสตร์ เข้าลักษณะเป็นค่าตอบแทนจากการรับทำงานให้ถือเป็นกำไรทางธุรกิจได้รับการยกเว้นตามอนุสัญญาภาษีซ้อน เมื่อมิได้ให้บริการผ่านสถานประกอบการในไทยผู้จ่ายเงินไม่มีหน้าที่หัก ตามมาตรา 70 ตามหนังสือที่ กค 0702/10844 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2552

3. กฎหมายกำหนดให้หัก ภาษี ณ ที่จ่าย มี 4 มาตรา

3.1 มาตรา 50 เป็นการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเท่านั้น และผู้หน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เป็นผู้จ่ายทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ องค์การรัฐบาล และเอกชน ใช้มาตรา 50 ในการหักภาษี ณ ที่จ่ายได้ เช่น กรณีราชการ องค์การรัฐบาล หรือเอกชน จ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการ พนักงานองค์การรัฐบาล หรือเอกชน จะต้องคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 เหมือนกันหมด

3.2 มาตรา 3 เตรีส โดยมาตรา 3 เตรีสจะให้กรมสรรพากรออกคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.4/2528 เป็นการหักจากผู้เสียภาษีเงินได้ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ต้องจ่ายเงินที่มีจำนวนตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไปเท่านั้น จึงจะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่ผู้มีหน้าที่หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรีส โดยคำสั่ง ท.ป.4/2528 ต้องเป็นเอกชนเท่านั้น เช่น บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แต่ถ้าราชการหรือองค์การรัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงิน ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 หรือมาตรา 69 ทวิ

3.3 มาตรา 69 ทวิ ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย จะเป็นราชการหรือองค์การรัฐบาล เป็นการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งตามกฎหมายไทยและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ถ้าส่วนราชการหรือองค์การรัฐบาลจ่ายให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งตามกฎหมายต่างประเทศต้องหักนำส่งตามมาตรา 70

3.4 มาตรา 69 ตริ ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย จะเป็นราชการหรือองค์การรัฐบาลและเอกชน เป็นการหักภาษี ณ ที่จ่าย หากจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีขายอสังหาริมทรัพย์

3.5 มาตรา 70 เป็นกรณีการหักภาษีนำส่ง เพราะผู้ถูกหักภาษีนำส่งไม่ต้องนำมาคำนวณและยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้อีก ซึ่งต่างกับกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดเป็นการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 มาตรา 30 เตรีส มาตรา 69 ทวิ และ มาตรา 67 ตริ ผู้ถูกหักจะต้องนำเงินได้ที่ถูกหักนำมาคำนวณและยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้ เว้นแต่บางกรณี

กฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย มีสิทธิเลือกไม่ต้องนำมาคำนวณได้ เช่น ดอกเบี้ยหรือเงินปันผลขายอสังหาริมทรัพย์ ได้รับมรดกหรือโดยเสนาหา หรือมุงค์กำไร

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาเกี่ยวกับ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในเรื่องของกฎหมายกำหนดการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย หลักเกณฑ์ของการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตัวอย่าง กรณีที่ต้องเสียภาษีหรือไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และกฎหมายกำหนดให้เสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่ได้เขียนขึ้นนี้จะเป็แนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการหักภาษี ณ ที่จ่ายได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพของผู้อ่านทุก ๆ ท่าน

รายการอ้างอิง

กำธร สิริชูติวงศ์. (2566). *ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2566- 2567 พร้อมแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร*. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

References

Kamthon Sirichutiwong. (2023). *Withholding tax 2023-2024 with the Revenue Department's practices*. Bangkok:Ruenkaew Printing.